

VLÁDA ČESKÉ REPUBLIKY

Příloha

k usnesení vlády

ze dne 9. listopadu 2009 č. 1369

Stanovisko

vlády k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů (sněmovní tisk č. 931)

Vláda na své schůzi dne 9. listopadu 2009 projednala a posoudila návrh zákona, kterým se mění zákon č. 108/2009 Sb., o jednorázové peněžní částce nahrazující příplatek k důchodu a zvláštní příspěvek k důchodu a o změně některých zákonů, (sněmovní tisk č. 931), a vyslovila s tímto návrhem **nesouhlas** z následujících důvodů:

Nároky na jednorázovou peněžní částku podle zákona č. 108/2009 Sb. vycházejí ze základních podmínek stanovených pro oprávněné i pozůstalé osoby zákonem č. 357/2005 Sb. a nařízením vlády č. 622/2004 Sb. Předložený návrh zakládá takovou situaci, kdy osobě, která byla účastna odboje nebo byla postižena politickou perzekucí, nárok na jednorázovou peněžní částku nevzniká, pokud nesplňuje podmínku státního občanství České republiky, zatímco v případě jejího úmrtí by nárok na tuto částku vznikl pozůstalé osobě, která rovněž není státním občanem České republiky. I když podmínka státního občanství není v odškodňovacích právních předpisech upravena vždy jednotně, vláda nepovažuje za vhodné zakládat nestejně podmínky nároku na jednorázovou peněžní částku pro osoby účastné odboje nebo postižené politickou perzekucí a pro pozůstalé po těchto osobách, jde-li o státní občanství České republiky. Účelem zákona č. 108/2009 Sb. bylo založit nárok na jednorázovou peněžní částku pouze v případech, kdy není pobírán důchod z českého důchodového pojištění, nikoliv měnit ostatní podmínky stanovené v odškodňovacích předpisech, včetně podmínky státního občanství České republiky.

Navrhované ustanovení § 1 odst. 2 přiznává nárok na jednorázovou peněžní částku nejen vdovám, vdovcům a sirotkům, kteří nesplňují podmínku státního občanství České republiky, ale i těm, kteří nesplňují podmínku pobírání důchodu z českého důchodového pojištění, a v této souvislosti odkazuje na důvody, díky kterým nevzniká nárok na příplatek či příspěvek, uvedené v § 1 odst. 1 písm. a) a b) (viz navržená dikce, "*popřípadě též z důvodů uvedených v odstavci 1 písm. a) nebo b)*"). Vláda upozorňuje, že zmíněná písmena a) a b) nestanoví pouze důvody, kvůli kterým nevzniká osobě nárok na příplatek či zvláštní příspěvek k důchodu, ale i podmínky, za jejichž splnění nárok vznikne, i když osoba nepobírá žádný z výše uvedených důchodů. Podle těchto ustanovení pak nárok na příplatek nebo zvláštní příspěvek k důchodu nemá podle písmene a) osoba, která nedosáhla věku 65 let, a podle písmene b) vdova či vdovec, kterým zanikl nárok na vdovský či vdovecký důchod z důvodu uzavření jiného manželství.

Vláda upozorňuje, že v navrhovaném § 1 odst. 2 je dikce „pozůstalá osoba oprávněná podle právních předpisů uvedených v odstavci 1“ nepřesná, neboť podle těchto předpisů pozůstalá osoba žádné oprávnění nemá, protože nesplňuje podmínky stanovené těmito předpisy.

Bez ohledu na výše uvedené připomínky vláda také konstatuje, že rozšiřování okruhu oprávněných osob v tzv. „odškodňovacích předpisech“ by v současné době, kdy jsou prioritou úsporná opatření v oblasti mandatorních výdajů, bylo v rozporu s vládou prosazovanými úspornými opatřeními.